

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kościan na lata 2018-2021.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kościan zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2014 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 1127 ze zmianami).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kościan jest projekt uchwały budżetowej na 2018 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Kościan za lata 2015 i 2016, wartości planowane na koniec III kwartału 2017 roku, zmiany dokonane w budżecie roku 2017 w stosunku do wartości z planu III kwartału zawarte w uchwale zmieniającej budżet z dnia 25 października 2017 r. nr XXXI/380/17 i Zarządzeniu Wójta nr 64/17 z dnia 30 października 2017 r. oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zmianami) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2021. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kościan została przygotowana na lata 2018-2021.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu i kończą się w roku 2020. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Kościan wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Kościan, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów prognozę wskazanych mierników oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 12 października 2017 roku, a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2018 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- 2) dla lat 2019-2021 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Wskaźnik	2018	2019	2020	2021
PKB	3,80%	3,80%	3,80%	3,60%
Inflacja	2,30%	2,30%	2,50%	2,50%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2017 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2017.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2018 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2018 rok. Od 2019 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły. Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 \cdot (1 + CPI \cdot u_{CPI}) \cdot (1 + \Delta PKB \cdot u_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

ΔPKB - wskaźnik dynamiki PKB;

$u_{\Delta PKB}$ - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Kościan dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości);
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne);
5. pozostałe dochody (w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;
3. pozostałe dochody.

2.1 Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Kościan oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	INF	PKB
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	0,00%	100,00%
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	0,00%	100,00%
podatki i opłaty	100,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	100,00%	0,00%
z subwencji ogólnej	100,00%	0,00%
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	100,00%	0,00%

Zródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości na 2018 rok zaplanowano w oparciu o uchwałę Nr XXXI/381/17 z dnia 25.10.2017 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od nieruchomości. Zakładając minimalny wzrost stawek tego podatku w roku 2018 uzyskano ponad 600.000,00 zł wzrostu. Jednak nie tylko wysokość stawek ma wpływ na wzrost wpływów z tego tytułu. Już od lat poprzednich obserwowany jest wzrost gospodarczy Gminy, rozwinęła się działalność gospodarcza.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako, że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w latach 2018-2021 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB.

Biorąc pod uwagę zawiadomienie Ministra Finansów, wzrost z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych PIT w stosunku do roku 2017 wzrósł o ponad 900.000,00 zł.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2018 rok przyjęto w oparciu o informacje

przekazane przez Ministra Finansów . W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik PKB.

2.2 Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2018 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 910 353,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

Planuje się sprzedać jedną działkę budowlaną w Kurzej Górze, trzy działki w Kurowie ,lokal po przedszkolu w Starych Oborzyskach, grunty pod działalność gospodarczą, które znajdują się na terenach położonych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej .

W latach 2019-2021 nie planowano dochodów majątkowych. Gmina nie ma obecnie podpisanych umów obejmujących dofinansowaniem te lata prognozy. W przypadku wystąpienia takich umów lub zaplanowaniu dodatkowej sprzedaży mienia w latach przyszłych, prognoza zostanie stosownie zaktualizowana.

3. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Kościan dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

3.1 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wydatki na poręczenia i gwarancje;
- 2) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
- 3) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
- 4) pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2018 przyjęto projekt budżetu. W latach 2019-2021 dokonano indeksacji o wagi wskaźników inflacji i PKB. O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych w umowach kredytowych, pożyczkowych i emisji obligacji postanowień.

3.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kościan na lata 2018-2021. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego). Ponadto wynik finansowy budżetu został sprowadzony do 0 w całym badanym okresie.

Tabela 3. Wynik budżetu Gminy Kościan

	2018	2019	2020	2021
Dochody	73 686 127,00	74 645 448,00	76 689 594,00	78 763 181,00
Wydatki	82 293 616,00	71 478 699,00	70 527 094,00	73 763 181,00
Wynik budżetu	-8 607 489,00	3 166 749,00	6 162 500,00	5 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

5. Przychody

W okresie objętym prognozą planuje się pozyskać przychody w roku 2018 na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Kwotę planowanych na 2018 przychodów można podzielić na:

- 10 194 699 zł - które planuje się pozyskać z nowych pożyczek lub kredytów;
- 786 000 zł - w ramach drugiej transzy umowy pożyczki z WFOŚiGW.

Od roku 2019 na obecnym etapie nie planuje się nowych zobowiązań.

6. Rozchody

Na dzień 01.01.2018 kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek wynosi 5 721 760,00 zł, a jego spłata (wraz z nowym zadłużeniem) planowana jest do roku 2021.

Wskazana wyżej kwota podana jest w oparciu o dane na dzień sporządzania projektu niniejszej prognozy i różni się od kwoty według planu po III kwartałach, która wynosi 6 977 760,00 zł. Różnica pomiędzy tymi kwotami wynika ze zmian wprowadzonych w październiku 2017 roku obejmujących:

- zmniejszenie planowanych przychodów o 2 752 629 zł z czego 786 000 zł zostało przeniesione jako druga transza przychodu na rok 2018, zaś z pozostałej części kwoty zrezygnowano;
- wprowadzenie umorzenia na dodatkowe 89 000 zł.

W latach 2018-2021 kwotę długu obliczano zgodnie ze stanem przewidywanego wykonania (po aktualizacji z października 2017 r.).

Tabela 4. Harmonogram spłat zadłużenia w latach 2018-2021.

Lp	Nazwa	2018-2021	2018	2019	2020	2021
	Raty kapitałowe	16 702 459	2 373 210	3 166 749	6 162 500	5 000 000
1	WFOŚ 474/U/400/177/2016	1 470 000	200 000	550 000	720 000	0
2	WFOŚ 80/U/400/178/2016	138 800	96 000	42 800	0	0
3	WFOŚ 365/U/400/285/2015	787 000	787 000	0	0	0
4	WFOŚ 336/U/400/393/2017	400 000	150 000	131 250	118 750	0
5	WFOŚ 224/U/400/177/2016	324 000	128 000	196 000	0	0
6	WFOŚ 467/U/400/397/2017	160 000	42 000	56 000	62 000	0

7	WFOŚ 472/U/400/302/2017	500 000	112 500	225 000	162 500	0
8	WFOŚ 460/U/400/381/2017	320 000	72 000	144 000	104 000	0
9	WFOŚ pożyczka przygotowana do podpisu termin wyznaczony na koniec listopada 2017 r.	872 000	81 750	327 000	463 250	0
10	WFOŚ 181/U/400/293/2015	583 960	583 960	0	0	0
11	WFOŚ 226/U/400/182/2016	952 000	120 000	300 000	532 000	0
12	Kredyt lub pożyczki 2018(plan)	10 194 699	0	1 194 699	4 000 000	5 000 000

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zmianami) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

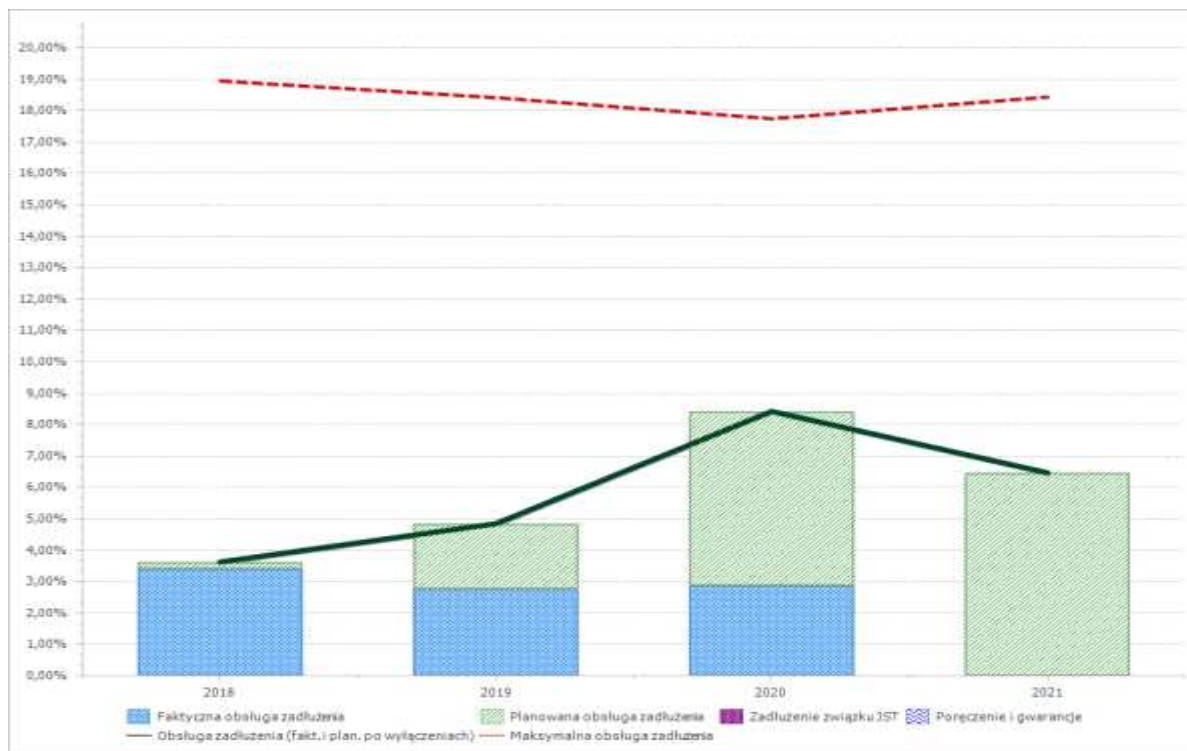
Tabela 5. Kształtowanie się relacji z art. 243 u.f.p.

	2018	2019	2020	2021
Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po włączeniach)	3,63%	4,85%	8,42%	6,47%
Maksymalna obsługa zadłużenia	19,39%*	18,42%	17,75%	18,44%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak

Źródło: Opracowanie własne.

*obliczenie na podstawie III kwartału 2017 roku, pozostałe wartości obliczone w oparciu o przewidywane wykonanie.

Graficzne przedstawienie relacji prezentuje wykres poniżej.

Gmina Kościan jest w bardzo dobrej sytuacji jeżeli chodzi o wysokość nadwyżki operacyjnej i kształtujący się na jej poziomie wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zaciągnięte według stanu na 01.01.2018 zobowiązania pochodzą wyłącznie z pożyczek z WFOŚiGW a dużą ich część planuje się umorzyć. Zaplanowane na 2018 rok nowe zadłużenia planuje się spłacić do roku 2021 jednak jego ostateczna wysokość i harmonogram mogą ulec zmianie w zależności od sytuacji finansowej w roku 2018.